

การผลิตและ การใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน

ครูผู้สอน นางสาวชาลิสา เครือมาส กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชื่อสื่อการสอน ชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนาม

ประเภทผลงาน (สื่อการสอน)

- ไฟล์เสียง
- PowerPoint
- VDO
- E-Book CAI
- อื่นๆ (ระบุ) .....

วันที่ผลิต วันที่ 29 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2568

สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน

ระดับชั้น ป.1 ป.2 ป.3 ป.4 ป.5 ป.6

รายละเอียด

ชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนาม จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อให้
นักเรียนได้เรียนรู้ชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนามอย่างง่าย เป็นการฝึกอ่านออกเสียง ฝึกการคิดวิเคราะห์

ภาพประกอบ

1. คำสรรพนามที่ใช้ในการพูด (บุรุษสรรพนาม)

สรรพนามบุรุษที่	การใช้	ตัวอย่างคำสรรพนาม
1	ใช้แทนตัวผู้พูด	ข้า ฉัน ดิฉัน ทูม กรม กษัตริย์ เสด็จกรม จากเงา จากพระบารมีเจ้า
2	ใช้แทนผู้ที่พูดด้วย	แก เจ้า เธอ คุณ ท่าน พระคุณเจ้า ฝ่ายพระภิกษุ ไตฝ่ายพระภิกษา
3	ใช้แทนผู้ที่ถูกกล่าวถึง	เขา มัน เธอ ท่าน ทนสาย ทนหญิง

เพลง : ปันสื่อไทยโบราณ

2. คำที่ใจแสดงความรู้สึกชื่นชมหรือยกย่องใจเป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 หรือบุรุษที่ 2 ก็ได้ ผู้ถามหรือผู้ฟังของใจจะถามรับภา

ว่าเป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 หรือ 2 เช่น

- ✓ นอคะ นายภคมาดเมฝากจดหมายเชิงอุกให้คะ (นอ เป็นสรรพนามบุรุษที่ 2)
- ✓ คำบุรุษสรรพนามบางคำอาจเป็นได้ทั้งสรรพนามบุรุษที่ 2 หรือบุรุษที่ 3 เช่น
- ✓ เธอ ไม่รับประทานอาหารประเภทเนื้อใจใหม่ (เธอ เป็นสรรพนามบุรุษที่ 2)
- ✓ เธอ เป็นผู้หญิงที่สุภาพ อ่อนโยน น่ารักมาก (เธอ เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3)

เพลง : ปันสื่อไทยโบราณ

2. คำสรรพนามชี้ระยะ (นิยมสรรพนาม)

คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนคำนามที่อยู่ใกล้ หรือห่าง และไกลจากผู้พูด ได้แก่ นี่ นั้น โนน

- ✓ **นี่** สื่อของใคร (นี่ เป็นสรรพนามแทนนามที่อยู่ใกล้ผู้พูด)
- ✓ **นั้น** เป็นกระเบาของเธอหรือ (นั้น เป็นสรรพนามแทนนามที่อยู่ห่างจากผู้พูด)
- ✓ **โนน** เขื่อนเธอหรือ (โนน เป็นสรรพนามแทนเขื่อนที่อยู่ไกลจากผู้พูด)

เพลง : ปันสื่อไทยโบราณ

3. คำสรรพนามที่ใช้เป็นคำถาม (ปฏิเสธสรรพนาม)

ได้แก่ คำว่า ใคร อะไร ไหน

- ✓ **ใคร** มาเปิดตู้ของฉิน
- ✓ เธอต้องการ **อะไร**
- ✓ **ไหน** กระเบาของฉิน

เพลง : ปันสื่อไทยโบราณ

4. คำสรรพนามบอกความไม่เจาะจง (อนิยมสรรพนาม)

ไม่กำหนดว่าเป็นใคร อะไร ที่ไหน สิ่งใด หรือผู้ใด ไม่ต้องการคำตอบ มีใจพูดลอยๆ

- ✓ **ไหนๆ** ก็เป็นไปแล้ว ทำใจเสียเจ็ด (ไหนๆ เป็นคำสรรพนามบอกความไม่เจาะจงทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค)
- ✓ **ใคร** จะไปกับคุณบ่อก็ได้ (ใคร เป็นคำสรรพนามบอกความไม่เจาะจงทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค)

เพลง : ปันสื่อไทยโบราณ

5. คำสรรพนามบอกความชี้ช้า (วิภาคสรรพนาม)

ได้แก่ ต่าง บ้าง กัน คำสรรพนามประเภทนี้มักใช้ชี้ช้ากับคำนามที่อยู่ข้างหน้า

- ✓ ผู้คน **ต่าง** ช่วยกันสู้ศึกน้ำดับไป (ต่าง เป็นคำสรรพนามแทนผู้คน แสดงความรวมวง)
- ✓ นักเรียน **บ้าง** ก็เล่น **บ้าง** ก็นั่งทำงาน (บ้าง เป็นคำสรรพนามแทนนักเรียน บอกความแยกวง)
- ✓ เด็กๆ นือที่ทำงาน **กัน** ที่ห้องสมุด (กัน เป็นคำสรรพนามแทนเด็กๆ บอกความชี้ช้า)

เพลง : ปันสื่อไทยโบราณ